

ძნელია, სანამ კარგა დაახლოვებით თვით სოფლის მალაზიების მდგომარეობა არ გვეცოდინება. ამ შემთხვევაში ერთი საგანია ყურადღების ღირსი.

როდესაც სათადარიგო ფულად შენახვას ვამბობთ, ის გარემოება გვაიწყლება, რომ სოფლის ხალხს მართა მაშინ კი არ უნდება შემწეობა, როდესაც საერთოდ ყველასთვის ცუდი წელიწადია; ხშირად თითო-ორი გლეხსაც მოსდის ზიანი და ამ შემთხვევაში რა უნდა ჰქმნას დაზარალებულმა? შეუძლია მასაც მიღება რამდენისავე ფულის ნაწილისა, როგორც პურის მალაზიად სესხად რამდენისავე კოდის აღვილად გამოტანა? ეს ჩვენის აზრით საყურადღებო საგანია. მხლა გლეხს წელიწადში რამდენჯერმე მალაზიად გამოტანა შეუძლია და ისეც გადახდა პურისა.

მაინც და მაინც კარგი მოფიქრება ეჭირება სოფლებსა და ამის გადაწყვეტა, პურად თუ ფულად შენახვა, თვით სოფლებს რომ მიენდოს და იმათის დაკითხვით ხდებოდეს, ეგონებთ უფრო უკეთესი იყოს. სასურველი იქნება ამ საგანზე სოფლის კორრესპონდენტებმა გაცნობონ სოფლის მალაზიების მდგომარეობა და აგრეთვე ისა, „ძავეკაზის“ მოხსენებულ აზრით სოფლებში, რამდენად შეიძლება პრაქტიკულად გამოდგეს.

ჩვენ გავიგეთ, რომ ერთი ჩვენი საჩინო მწერალი სწერს ახალს ტრაგედიას, რომელსაც ერქმევა სახელად „ჯაგანანა“. ტრაგედიაში გამოყვანილი იქნებიან მეფე ბიორგი III ივერთა, რუსუდანი, მამარ დედოფალი და შოთა რუსთველი, ჯერედ ახალგაზდანი და ბევრი სხვა საქართველოს ისტორიული პირნი და მამაც-

ნიც წარმოადგენდნენ საზარელს მძვინვარებას; ქვეშ, იატაკზედ, როგორც სარკე მოწმენდილზედ, ეგო ვიწრო ორბო და ზედ ეწყო ფარჩის ბალიშები. მე შევედი ამ დარბაზს და შიგვიხილე ჩემ პირდაპირ ის ქალი, რომელიც ოდესღაც მიყვარდა; ისეთი მომხიბვლელი და ტურფა მეჩვენა, რომ ჩემი ძველი სიყვარული სრულიად განმიახლდა და ამერთო...

მუციო დადუმდა. მალერია გაუძრევლად იჯდა და მხოლოდ თანდათან ფერი ეკრთებოდა.—„აბა, ვინ იყო ის ქალი?—წარმოსთქვა ჩაბიომი.—მინ იყო?.. ის იყო ერთი ინდოელის ცოლი, რომელიც შემხვდა შელის ქალაქში... დიდი ხანია მას აქეთ... მხლა აღარ არის ცოცხალი“.—და ქმარი მისი?—ჰკითხა ჩაბიომ, რომელმანც არც თითონ იცოდა, რისთვის ჰკითხა ეს.—ქმარი მოკვდაო, ანობენ—მიუგო მუციომ და კიდევ გარდახდა მალერია,—რაცა ხანია ორნივე მხედველობისგან დაეკარგე.—ახირებულა!—წარმოსთქვა ჩაბიომ, ჩემს ცოლსაც დასიზრმებია რაღაც

ნი. ზავახიანი იყო ბიორგი III დროს განვლენიანი სასახლის პირი და თან დიდი ინტრიგანი.

ჩვენ შევტყვევთ, რომ შორაბნელ ბლალოჩინს მამა ლ. ლამაზიძეს თხოვნა შეუტანია საქართველოს ექსარხოსთან, მიეცეს ნება, გამოსცეს მუთისში ქართული სასულიერო ქურნალი „მწვემისა“.

სასულიერო ქურნალი იმდენად საჭიროა ჩვენი ქვეყნისთვის, რომ იმედია, ამ თხოვნაზე უარს არ ეტყვიან მამა ლამაზიძეს.

მგრეთვე სასულიერო ქურნალი, განზრახული მამა ლ. ზანაშვილისაგან, სახელად „სიონი“, ჯერ არ გამოვა, რადგანაც მომავალ რედაქტორს მთავრობისგან ნება-რთვა არ მოსვლია.

საქალაქო და სამაზრო პოლიციის მართველობათ დაეგზავნათ მიწერილობა, სასტიკად დასაჯონ ის პირნი, რომელთაც დაარღვევენ სანადირო დებულებას უღრო დროს ნადირობით.

რუსის პროფესორი მ. თ. მილლერი, რომელმაც ამ ხანებში გამოსცა პირველი ნაწილი თავის თხზულებისა — „ასეთურა ეტიუდები“, აპირებს კვლად ჩამოსვლას ძავეკაზისში, რომ ეხლა სამხრეთ ოსეთის ენა გამოიკვლიოს და საკმაო მასალა შეკრიბოს.

დღეს შემდეგი მორიგი კრებაა ქართული ტერმინების შესადგენად.

რუსის ქალებმა იმდენი შრომა და გამჭირაობა გამოიჩინეს, რომ განათლების უფლება, თითქოს სამოდამოდ მიეცვიდნენ; მაგრამ ამ ქვეყანაში მკვიდრი არა ყოფილა. ძალების სამკურნალო კურსების არსებობა წრე-

შესანიშნავი, მაგრამ ჩემთვის კი არ უამბნია!... აქ მალერია წამოდგა და გავიდა ოთახიდან. საუბრე გათავდა თუ არა, მაშინვე მუციო გავიდა და დაიბარა, რომ ქალაქში მიდის და საღამომდინ ვერ მობრუნდება.

VI

მუციოს მოსვლამდის, ჩაბიომ დაიწყო ხატვა თავის ცოლის სურათისა. მალერია სურათი, სახის გარდა, სულ გზად იყო.

მუციო, რომ გამგზავრდა ქალაქში, ჩაბიომც წავიდა თავის ცალკე ოთახში სად ხატვდა და სად ყოველთვის უტდიდა მისი ცოლი, მარამ დღეს მალერია იქ არ დახვდა... ჩაბიომ დაუძახა... ძალმა ხმა არ გასცა. ძმარი დემონა რაღაც იღუმაღს შფოთვას და დაიწყო ცოლის ძებნა. სასახლეში ვერ ნახა და ბაღში ჩავიდა.—მით განშორებულს ბაღის კუთხეში ნახა მალერია, რომელიც იჯდა სკამზე თავდახრილი და ხელეხ მუხლზე დაბჯენილი. მალერია, ეტყობოდა, ძალიან გაუხარდა ქმრის ნახვა და მის

ულს ძალიან საეჭვო ვახდა: ჯერ თითქმის სულ უნდოდათ დაეკეტათ, მერე ის მცირე უფლებები, რომელიც ქალებმა თითქმის ბრძოლის ველზედ დაიმსახურეს, უნდოდათ შეემცირებინათ, მაგალითებრ: დაუპირეს იმ წინის წართმევა, რომელიც ომის შემდეგ მსცეს ქალებს გულზედ სატარებლად, ექიმობის მაგიერ ქალებს უნდა დარქმეოდა ნასწავლი ბებიები. ამ ხმებმა საზოგადოებაზედ ცუდი შთაბეჭდილება მოახდინა. საზოგადოებამ პროტესტი იმითი გამოაცხადა, რომ რუსეთის ყველა კუთხეებიდან, როგორც კერძო პირთაგან, ისე მთელი მასწავლებიდან ზღვასავით მოსქდა შეაწვეარი კურსებისთვის. მტყობა საზოგადოების ესეთმა გაღვიძებულმა თანაგრძობამ იმოქმედა მართებლობაზედ და ეხლა, როგორც გაზეთებიდან ვტყობულობთ, ქალების სამკურნალო კურსები ისევე ძველებურ საფუძველზედ დარჩება, მხოლოდ იმ კურსებზედ შესასვლელ ქალებს უფრო მეტი ნასწავლა-განათლება მოეთხოვებათ, მაგ. ქალს უნდა ჰქონდეს „მოწიფულების ატესტატი“ (аттестатъ способностей), რომლის მისაღებადაც საჭიროა ლათინური და ბერძნული ენების ცოდნა. მგონია ქალებს ისევე ის ერიყნათ, გულზედ სატარებელი მენდელი წაერთმიათ და ამ ლათინური და ბერძნული ენებით კი არ გაებედნიერებინათ.

ქვემოთ აღ. მირიანიშვილი-საგან შემდეგი წერილი დასაბეჭდად. ამას წინად ვაზეთის შემწეობით შევიტყე, რომ ხსენებულს საზოგადოებას უსურვებია „რობინზონ პრუზოს“ ქართულად დაბეჭვდა, რისთვის მიუხდეთ ამ წიგნის გადათარგმნა ერთის პირისათვის. ცხადია, რომ „საზოგადოების“ გამგეობა არ დაზოგავს თავის მეცადინეობას და ამ ძვირფასსა-საყმაწვილო საუნჯეს შესაფერის სახით

აღვლევებულ კითხვაზე უპასუხა, რომ თავი ცოტა სტკივა და დაუმატა:—„ეუ შეწუხდები, მალე მოერჩები“.—სოლქმარნი წავიდნენ სამხატვრო ოთახში, რადგან ჩაბიომ ისურვა დაწყებულ სურათის გათავება. მაგრამ დღეს ვერ შეამჩნია თავის ცოლის სახეზედ ის წმინდა და უმანკო შეხედულობა, რომელიც ჩვეულებრივ შემჩნეული ჰქონდა. და ურჩია მალერიას მოსვენება; თვითონ მოწყენილი დარჩა ოთახში. მუციოს ყოფნა მის სახლში, რომელიც თვითონვე მოახერხა, ჩაბიოს ძალიან აწუხებდა; არა თუ იქნეულაობდა—განა შეიძლება და მალერიისზედ იქვი! მაგრამ მის ამხანაგს ვერ სცნობდა უწინდელ მეგობრად.—შოველი ის უცხო, უცნობი და ახალი, რომელნიც მუციოს გამოეტანა შორის ქვეყნებიდან და რომელსაც, ეტყობოდა, ის შეეთვისა სისხლ-ხორციითა—ყოველი მისი მაცდური ქცევები, უცხო ხმები, ახირებული სასმელები, უნდა მალაელი და თვით ის საამო სურნელოვანი ფშვევა მისი სამეღლისა, მისი სუნთქვისა და თმისა,—

დაანახებს ჩვენს ქართველ ბავშვებს, რომელნიც ესე უწყალოდ აჩინა მოკლებულნი არამც თუ წერილსა-საკითხავს წიგნსა, არამედ ყოველივე გონების ვარჯიშობას. ხსენებულ წიგნის ღირსებაზედ საჭიროდ არა ერაცხთ აქ ვილაპარაკოთ, რადგანაც მათ ნათლად ჰმომოხბის ის გარემოება, რომ მთელს მეროპაში თითქმის არ დარჩენილა მწერლობის მქონეთაგან ისეთი ხალხი, რომლის ენაზედაც „რობინზონ პრუზო“ გადათარგმნილი არ იყოს.

და ეს გარემოება მით უმეტეს ვალად გვდებს ჩვენ, რომ ესეთი საუნჯე ბავშვთათვის ჯეროვანის ყურადღებით იყოს გამოცემული. რასაკვირველია, გამგეობას ეცოდინება, რომ რუსულს ენაზედ ხსენებული წიგნი ბევრ-გვარად არის გადაკეთებული გამომკეთებული სხვა-და-სხვა ავტორებისაგან. ზოგი ძლიერ შემოკლებულია, ზოგი კარგა ვერცლად არის დაწერილი; ამასთან ზოგი სულ პატარა ბავშვებისათვის არის შედგენილი, ზოგი კი უფრო ხნიერთათვის. სასურველია, რომ „საზოგადოების“ გამგეობას ყველა ეს გარემოებანი მხედველობაში ჰქონდეს და აღმოერიჩოს საუკეთესო ორიგინალი.

„რობინზონ პრუზოს“ სთარგმნის ამ ეჟამდ, გარდა იმ პირისა, რომლისათვისაც „საზოგადოების“ გამგეობას მიუხდეთ, ერთი ქართული ენის მოყვარე ახალგაზდა პედაგოგი. მთუ მივიღებთ მხედველობაში, რომ მას ორიგინალად საუკეთესო ავტორის წიგნი აუღია სათარგმნელად, თუ წარმოვიდგენთ, რომ მან, როგორც მასწავლებელმა, კარგად იცის საყმაწვილო წიგნების მოთხოვნილებანი, ადვილად მივხვდებით, რომ მისი ნათარგმნი ყურადღების ღირსი უნდა იყოს. ამიტომაც ვაცნობებთ წერაკითხვის ზამაერცელებელ საზოგადოე-

ყოველი ესე აგონებდა ჩაბიოს და უნდებლობდას და თითქმის კრძალვასა.

და რა არის, რომ ის მალაელი, როცა მსახურებს სუფრაზედ ავრეთის ყურადღებით უცქერის ჩაბიოს.—მართლაც, ვინც არ იცნობდა, ეგონებოდა, რომ იტალიური ენა ესმის ამ უნოს.—მუციო ჩიოდა, რომ ენა თუმცა დაკარგა, მაგრამ მაგიერად ეხლა ის არის მფლობელი დიდის ძლიერებისა.—რა ძლიერებისა და როგორ შეეძლო ამის შეძენა ენის მოკვეთის ნაცვლად?—მსენი ყველაფერი ძალიან საკვირველია და ერთობ გაუგებარი!

ჩაბიო შევიდა თავის საძინებელში და ნახა თავის ცოლი მძინარე გაუხედლოდ. მალერიამ გაიგო ქმარის მოახლება და შეკრთა; შემდეგ-კი გაუხარდა ისე, როგორც ბაღში.—ჩაბიო დაჯდა ლოგინზე და მალერიას ხელი გამოართვა და ცოტა ხანა შემდეგ ჰკითხა ქალს:—რა გესიზმრა შენ წუხელი და თუ გავდა შენი სიზმარი მუციოს სიზმარს? მალერია გაწითლდა და

„გამგეობას, არ დაიფიქროს ეს გა-
მოება და საკუთრივ შეკვეთილს
ნათარგმნთან ხსენებული ნათარგმნიც,
რომელიც ამ მოკლე ხანში თვით „სა-
გალოებას“ წარედგინება, მოიხსენ-
ოს, განიხილოს და ღირსებისამებრ
შეკეთეს ამოარჩიოს.“

„დ რ ო ე ბ ა“ კორესპონდენცია

ახალ-სენაკი, 14 მარტს. ჩვენი
კარა კოპია ქალაქი ახალ-სენაკი
სრულდება და იზრდება! მერაფერი ვერ
შეიქმნება მისს ზრდას. არა თუ წლო-
ბით და დღეობით, საათობით მატუ-
ლობს. სახლები, როგორც სოკოები,
ჩნდებიან.

არაფერი სიკეთე არ გვაკლია: გვაქვს
სახანაგო ბანი, სასწავლებლები, ხა-
ზონა; გვყავს ექიმები, პედაგოგები,
აღმნიშნატორები, ვაჭრები, მკვო-
რები და, უკაცრავად, წინედ უნ-
და მთქვა, ადვოკატები; ადვოკატებ-
თან, რა თქმა უნდა, მსაჯული თავის
მართლ. ძლუბსაც მალე გაეხსნით და
გვექირს მერე?

მედა მიწის ზურგზე არ არის ისრე-
რამე დაწესებულია და არც სა-
გალოება, რომ თავის კარგს და
ქვებს ღირსებასთან, ცუდი მხარეც
ქონდეს; მაგრამ, სამწუხაროდ,
ველგან და ყველასთვის როდის
ის თვალ-საჩინი და გამოშკარებული
და-სხვა მიხეწებთა გამო.

სული მხარე დაწესებულებათა და
საგალოებათა უფრო დამალულია,
ოღრე კარგი. ჩვენს სენაკს და მასშივ
სტოგრებ სხვა-და-სხვა ჯური საზო-
გალოებას აქვს თავისი კარგიცა და
ცუდიც; თუმცა ჯერ არ იციან მკი-
ბელებმა არც ერთი და არც მეო-

მითრამ ვიფიქრე, რომ, როგორც
მზობრდი პაწია ქალაქისთვის, ისე
საზოგადოებისათვის, რეკამან-

უცად წამოთქვა: „**მ!** არა, არა! მე
მისობა რაღაც საოცარი, რომელიც
გადულოებას მიპირებდა.—საოცარი?
საბნით?—ჰკითხა **ჩაბიომ**.—
არა მხეცი, მხეცი უპასუხა მალერია
და თავი მოიბრუნა, დამალა ბალიშ-
ით თავისი გაალებული პირი. **ჩაბიომ**
დადენიმე ხანს ეჭირა კიდევ ცოლის
გული, შემდეგ დაღუნებულად ძილდა
სუბეზელ, აკოცა და გავიდა. მს დღე
გაატარეს მხიარულად ცოლ-
მხამა, თითქმის მოიღრუბლა მათ
თავზედა, მაგრამ რა იყო ეს მდგომა-
რობა ვერ აელსნათ. მათ უნდოდათ
ყოფნა, თითქოს დიდ უბედუ-
რობას მოელოდნენ, მაგრამ არ იყო-
დნენ, რა უნდა ეთქვათ ერთმანეთის-
თვის.—**ჩაბიომ** სურათის ხატვა მოი-
ლომა, შემდეგ არიოსტის კითხვა, პოე-
ტის, რომელიც იმ დროს მთელს იტა-
ლიაში სახელ-განთქმული იყო; მაგ-
რამ ვერაფერს გული ვერ დაადო...
ვიან საღამოს, ვახშობის დროზე,
დაბრუნდა ქალაქიდან მუციო.

დაცია“ გამეწია მკითხველებთან — ქვე-
ყანასთან.
სწორედ ამ აზრით ავიღე კალამი
ხელში და დავიწყე წერა სიისა, რომ
წინდაწინ მცოდნოდა, თუ რისთვის
და ვისთვის გამეწია სამსახური. ამ
დროს უცფად თავზე დამადგა ერთი
ჩემი ამხანაგი.

— **პორტოხას** გაუშარჯოს! — **მითხ-**
რა მან.

— **შენც** გაგიშარჯოს!

— **რასაა**, რომ ჰსწერ?

— **სიას** ვარდგენ.

— **რისს** სიას, შენმა მზემ, უნდა-
რიშო ნიეთები გაქვს; ერთს დანას და
ორს საინს—რა სია უნდა?

— **არა**, კაცო, მინდა რამე დაეს-
წერო, რომ ჩვენი ქალაქი და საზო-
გადოება გაეცნო მკითხველ საზოგა-
ლოებას.

— **მს** კარგი და პატიოსანი. მაგრამ
მითხარი, აბა, პირველად რაზე ან
ვიზე დასწერ?

— **საამხანაგო** ბანკზე.

— **სუუ!**—ხმა არ ამოიღო, თორემ
გარდაგემტერებიან, ცუდს შეგამთხვე-
ვენ.

— **მაშ**, სასწავლებელზე?

— **სუუ!**—**ზაჩერდი**, თორემ აქედ-
გან გაგაბუნძულებენ.

— **აბა**, ექიმებზე?

— **სუუ!** თორემ მალე პატრონს
ჩაგაბარებენ.

— **ადგილობრის** აღმინისტრაციანზე?

— **სუუ!** თორემ გაგზავნიან იქ-
იქ.. მარლის სალოკავად.

— **ვაჭრებზე**?

— **შიმშილით** სულს ამოგაძრო-
ბენ.

— **მცხოვრებლებზე**?

— **არსად** მივიღებენ ოჯახებში.

— **აბა**, ადვოკატებზე მაინც?

— **სუუ!** თორემ ყოველისფერს წა-
გებ.

— **სუუ** შენ და ლეთის რისხვა! მაშ,

VII

მუციო იყო მხიარული და კმაყო-
ფილი, მაგრამ ბევრს არ ლაპარაკობ-
და; მხოლოდ ჰკითხავდა **ჩაბიომ** გერ-
მანიელთა ლაშკრობაზედ, მაშინდელ
იმპერატორზედ — **პარლზე**, აგრეთვე
სტევა, რომ ჰსურს რომში წასვლა და
ახალი პაპის ნახვა. მასშამზე კიდევ
მხართვა მალერიას შირაზის ღვინო, და
როდესაც ქალმა არ ისურვა, სტევა:
—ახლა აღარ არის საქირო.—ნაეან-
შმევს **ჩაბიომ** ცოლით წავიდა მოსას-
ვენებლად; **ჩაბიომ** მალე დაეძინა და
ერთის საათის შემდეგ, რომ გამოედ-
ვიძა, დაწმუნდა, რომ მალერია მას-
თან არ იწვა. უცბად წამოდგა და
ამავე ქმის დაინახა ცოლი, რომელიც
პერანგ-სამარე შემოდიოდა ბალიდან
ოთანში. მთვარე მძლავრად ნათობდა,
თუმც ცოტა ხნით წინ წვიმდა. ღა-
ხუტულის თვალგებით, გაუგებარის
კრძალვით საესე და გაშტერებული
სახითა მალერია მოადგა ლოგინს,
მოძებნა თავის საწოლი, მემრე ჩქა-
რად და ჩუმად დაწვა. მარცხულმა

რა უბედურებაზე ვსწერო? არც ამა-
ზე, არც იმაზე?

— იმისთანა რამეებზე ჰსწერე, ჩემო
ძმაო, რომ არც ლმერთს ეწყობოს და
არც კაცს. თორემ სად შენ და სად
სიმართლის ლაპარაკი! არ იცი, რომ
დაისჯები?

— ძმაო, მართლის თქმისთვის არა
ერთ-გზის დავსჯილვარ და დავტან-
ჯულვარ, და ეხლაც მზადა ვარ სი-
მართლისთვის ახალ ტანჯვის მისა-
ღებად.

— **პარგი** და ენახე, სანამ გააწევ
მაგ შენის სიმართლით.

— შენის აზრით, ხმა არ უნდა
ამოვიღო? არაფერზე არ უნდა ვსწე-
რო?

— **სწერე** ქალებზე, ქურდობაზე,
სოფლის მოხელეებზე და წერილ-
წერილ ჩინოფიკებზე. სხვებზე კა გირ-
ჩევე: სუუ და სუუ! შეგიძლია ლექსე-
ბიც სწერო... მაგრამ კეთილ საიმე-
ლო-კი, თორემ...

— შენი რჩევა თუ მივიღო,
ჩემს კაცობას უთხარი ფუ!
ღამერწმუნე, არ გვარგია
შველაფერზე სუ და სუუ!

ბულს მიწუხებს, სულს მიშფოთებს,
როცა ეხედავ, რომ ლომობს კუ.
ღვეიფიწყათ, ამხანაგო,
სულელური სუ და სუუ!!

კლარტხა.

რუსეთი

ათას-გვარი ხმები დაეარდნილი რუ-
სის კანცლერის ბორჩაკოვის გადაც-
ვალებაზე. თუმცა კანცლერი დიდი
ხანია ავად იყო და ექიმების რჩევით
გადასახლდა ბადენ-ბადენში, მაგრამ,
თუ დაეჯერება გაზეთების ცნობას,
ორი-სამი დღით სიკვდილის წინად,

ჩაბიომ კითხა რაღაც, მაგრამ ცოლმა
ხმა არ გასცა. მთუოდ ეძინა და არა-
ფერი არ ესმოდა. ხელი რომ ახლო
ქალის სამოსზე და თმაზე იგრძნო წვი-
მის წვეთები და ფეხის გულზედ სი-
ლა. **ჩაბიომ** წამოხტა და გაეარდა ბად-
ენში. ღამის გუშაგი, ბრწყინვალე მთვა-
რე დაფეროდა არე-მარეს. ბაღში სი-
ლაზე ცხადად მოსჩანდა ორ ადამიან-
ის ახალი კვალი. **ჩაბიომ** გაშტერდა.
ბილდევ მოისმა ხმა მუციოს ჭიანურის.
ჩაბიომს თრთოლა აუფარდა ტანში...
იმავე წამს შევიდა კოშკში. მუციო
იღვა შუა ოთახში და უკრავდა ჭიან-
ურს.—**შენ** იყავი ბაღში? ბამოსულ-
ხარ ოთახიდან? **შენი** ტანისამოსი
სველია! მისძახა **ჩაბიომ**.—**არა**, არა
მგონია—ნელა უპასუხა მუციომ, ვი-
თომ გაკვირვებული მის მასპინძლის
მოსვლისა და მისი აშფოთებული ლა-
პარაკისაგან. **ჩაბიომ** აღელვებით ჰკით-
ხა:—**რად** უკრავდი კიდე იმ ხმას? ხანა
კიდე ნახე ის სიზმარი? მუციომ ისევე
გაკვირვებით შემოხედა და ხმა არ
გასცა.—**მიპასუხე!**..

მთვარე მგრგვალი, როგორც ფარი...

კანცლერი სრულებით ჯანმრთელად
ჰგრძნობდაო თავს. **ბადენ-ბადენში**
არა თ. ბორჩაკოვი, მუციო-
რამდენიმე ნემეცურს გაზეთში და-
ბეჭდილი იყო შემდეგი ამბები ბადენ-
ბადენიდან:—**16 (28) თებერვალს**
თავადი ბორჩაკოვი უეცრად შეიქმნა
უქციფოდ. ბულზედ თითქო რაღაც
მოაწვა და რამდენიმეჯერ პირიდან
საეჭვოდ საქმებაც დაუწყო. შაბათს,
10 მარტს თავადმა დაჰკარგა გრძო-
ბა და კვირას გადაიცივალა კიდევ. ღა-
ნიშნულია გამოძიება. სამჯავროს გა-
დაწყვეტილებით ჯერ მიცვალებული
არ დაუმარხავთ. ზოგიერთი ნემეცუ-
რი გაზეთები ამტკიცებენ, რომ თავა-
დი უეჭველად საწამლაისაგან მოკვ-
დაო, თუმცა დამნაშავესათვის ვერ
მიუგნიათ ჯერ. თავადი გადაიცივალა
ქის ბრაუნის სახლში, სადაც სტუმ-
რად მივიდა. ამ ქალს ძალიან უმად-
ლოდა თ. ბორჩაკოვი და ამბობდაო,
რომ ეს ქალი არა, მე სამის წლით
წინად მოგვედგმოდიო.—**ღიღი** და სა-
პატიო ადგილი ეჭირა თ. ბორჩაკოვს
რუსეთში იმ დღიდან მოყოლებული,
რამ პოლიტიკურ ასპარეზზე გამოვიდა
იგი და ამიტომაცაა, რომ რუსის გა-
ზეთებს ვაცხარებული სჯა და ბაასი
აქეთ ესეთი პირის ესე საეჭვო გარ-
დაცვალებაზედა

— **ბვირგენის** კურთხევაზედ ხელმ-
წიფის სტიტაში იქმნება: 24 ღენერალ-
ადიუტანტი, 4 ღენ-მაიორი და 26
ჭლიგელ-ადიუტანტი. შეელა ამათ-
ვის სასახლისაგან იქმნება დანიშნუ-
ლი მოსკოვში სადგომი და ეკიპაჟები.
ამათ გარდა 25 ღენ.-ლეიტენანტი
იქმნება მოწვეული კიდევ ცერემონი-
სათვის.—**მესამე** ძმა სპარსეთის შაჰისა
პრინც აბდუსემედ-მირზა გაემგზავ-
რება მოსკოვში რუსეთის იმპერატორის
გვირგვინის კურთხევაზედ დასასწრებად.
—**ბოლგარი** იქმნება გაემგზავრებაო მოს-

ბრწყინავს, ვით გვედი, მდინარი
მღვიძარეა მეგობარი,
მიმინოა მწყერზე მძღარი...

ბოლგედა მუციო, როგორც ძილ-
ში. **ჩაბიომ** უკუდგა ერთი-ორი ნა-
ბიჯი და დაფქრდა. სოტა ხნის შემ-
დეგ დაბრუნდა თავის საწოლში, სა-
დაც თავ-ჩამოგდებულს, დასუსტე-
ბულს ეძინა მის ცოლს! ღიღის ცდის
შემდეგ გააღვიძა მალერია, რომელ-
მაც, როგორც რომ დაინახა თავის
ქმარი, მოეხედა და ჩამოეკიდა გულ-
ზედ. მალერია მთლად თრთოლა, კან-
კალბდა.—**რა** დაგემართა, ჩემო ძვირ-
ფასო, ჩემო კარგო, რა დაგემართა?
—**ჰკითხავდა** **ჩაბიომ**.—**მე**; რა საძაგელ
სიზმრებს ვხედავ...—**ჩურჩულებდა** ქა-
ლი და უფრო და უფრო ეკროდა
გულში ქმარს. **ჩაბიომ** უნდოდა რამ
ეკითხა... მაგრამ მალერიას არ შეეძ-
ლო ლაპარაკი, და ვათენების დროს
მარტო დაიძინა მის ქმრის მკლავ-
ზედ.

(დასასრული შემდეგში)

